

Zlaté Hory, 25.09.2013

Analiza stanu rynku pracy w obszarze powiatów nyskiego i prudnickiego

Projekt pn. **Współpraca między szkołami i instytucjami publicznymi na granicy czesko-polskiej w zakresie edukacji to większe szanse na rynku pracy**

Adam Hamerla
Zakład Ochrony Wód
Główny Instytut Górnictwa

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej 2007-2013 Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska

Powiat nyski i prudnicki

Potencjał przestrzenny:

0 4 8 16 24 km

źródło: www.gddkia.gov.pl

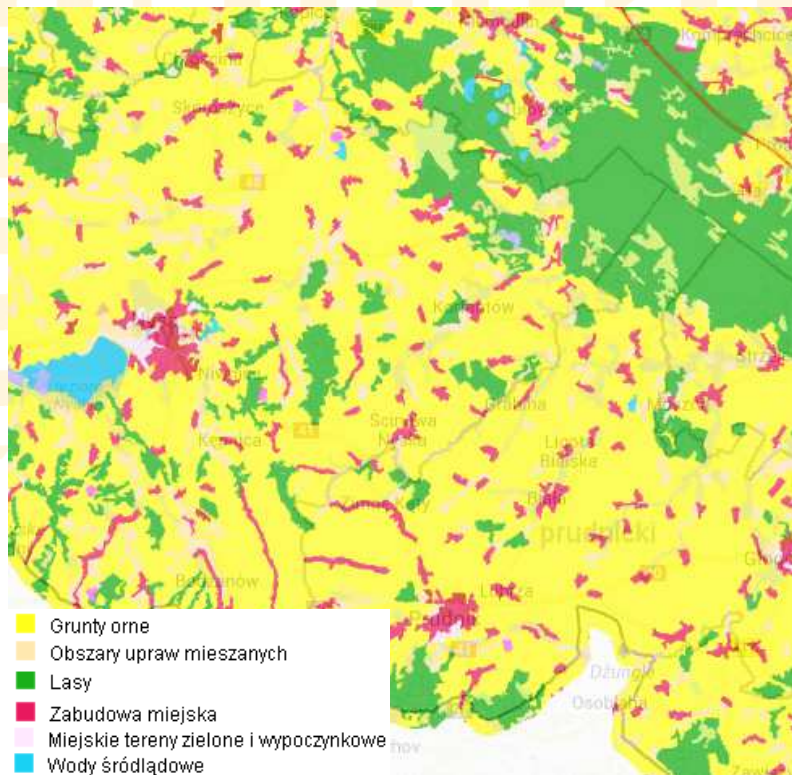

powiat nyski
powiat prudnicki

źródło: www.geoportal.gov.pl

Użytkowanie gruntów

źródło: Corine Land Cover 2006

~90% grunty orne

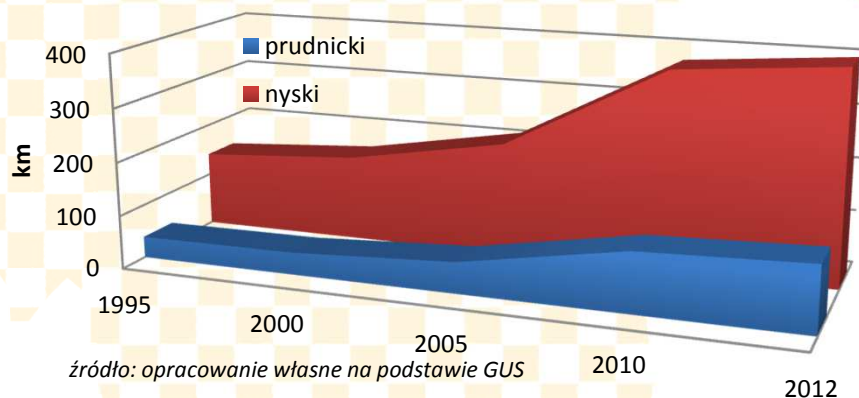
Zasoby środowiskowe o wysokim potencjale świadczenia usług ekosystemowych

Zasoby infrastrukturalne

Długość sieci kanalizacji sanitarnej

Mieszkańcy podłączeni do sieci kanalizacyjnej:

- powiat nyski – ok. 60% (Nysa – 93,5%)
- powiat prudnicki – ok. 52% (Prudnik – 76%)

Z sieci **wodociągowej** w obu powiatach korzysta niewiele ponad **90%** mieszkańców.

Przyłącze do sieci **gazowniczej** w powiecie prudnickim ma **41%** mieszkańców, a w nyskim ok. **47%**.

Zasoby mieszkaniowe:

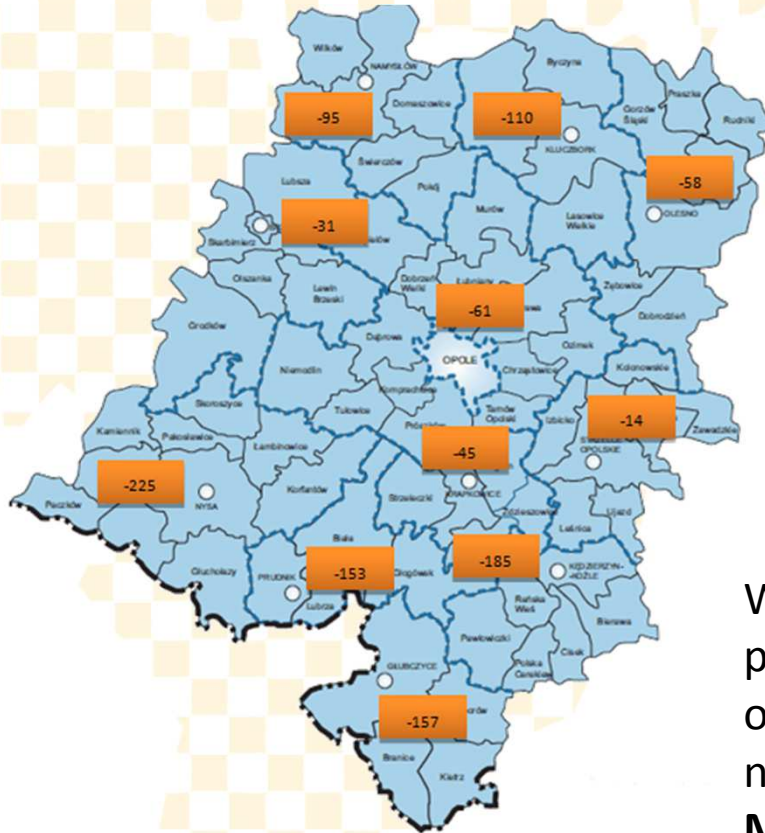
Powiat	budynki mieszkalne				
	2008	2009	2010	2011	2012
	szt.				
nyski	20534	20664	20739	21221	21321
prudnicki	10679	10707	10722	10720	10729

źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Demografia

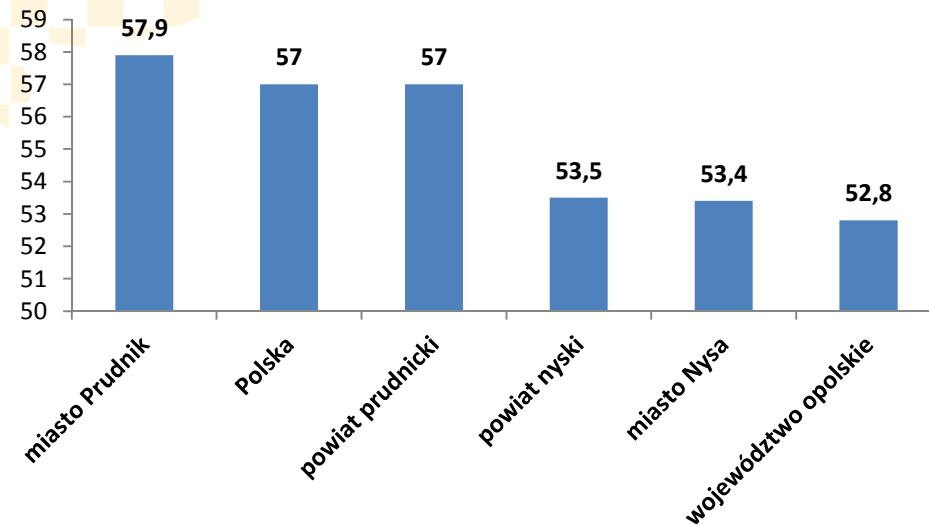

Ruch naturalny:

źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Wskaźnik obciążenia demograficznego:

W ostatnim dziesięcioleciu na stałe za granicę wyjeżdżało ponad 200 osób rocznie. W migracji międzywojewódzkiej, odpływ ludności wynosił średnio 2000 osób z powiatu nyskiego i blisko 1000 osób z powiatu prudnickiego. **Migrowały głównie osoby pomiędzy 30-44 rokiem życia oraz poniżej 20 roku życia.**

W jakim stopniu wykorzystany jest potencjał przestrzenny regionu?

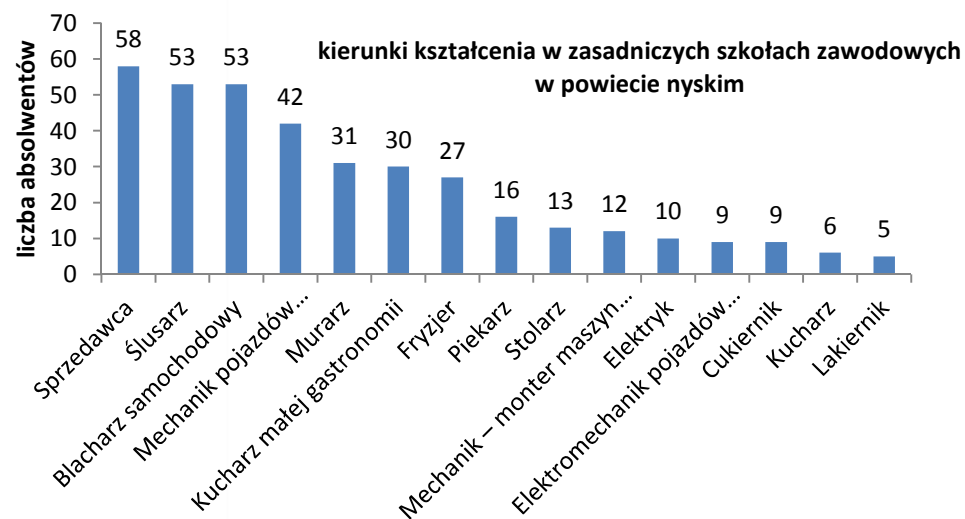
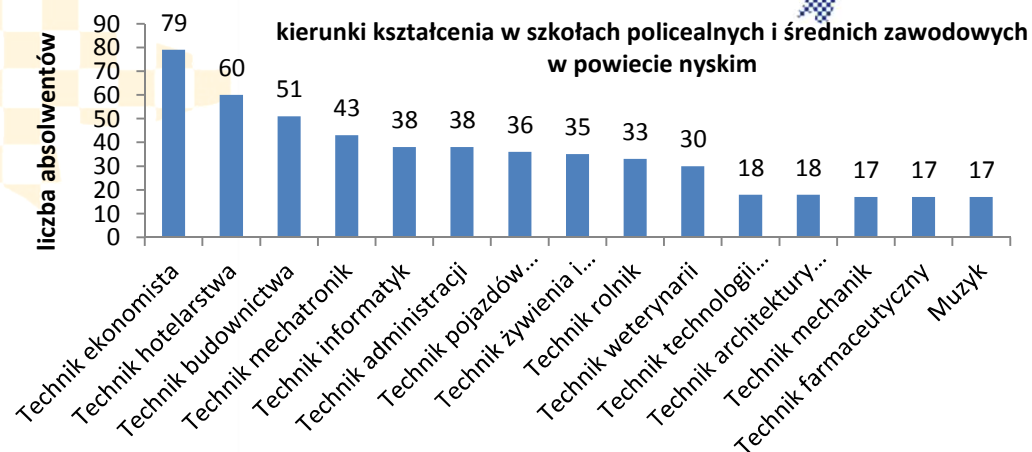
Jak duża jest interakcja pomiędzy demografią, a rynkiem pracy?

System edukacji

Wyszczególnienie	Woj. opolskie	Powiat nyski	Powiat prudnicki
Szkoły podstawowe	403	60	24
Gimnazja	175	22	9
Zasadnicze Szkoły Zawodowe	49	8	5
Licea ogólnokształcące	52	7	5
Licea profilowane	9	1	1
Technika	55	8	4
Szkoły policealne	63	8	3
Razem:	806	114	51

źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

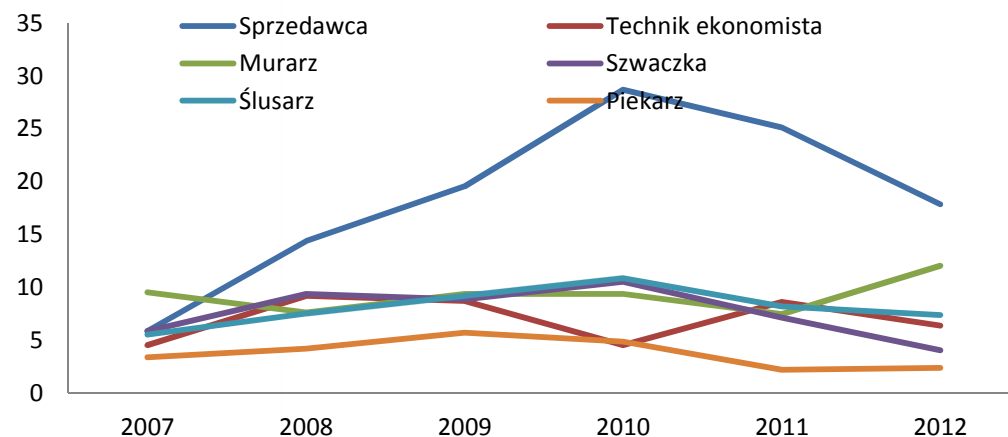
źródło: opracowanie własne na podstawie Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie nyskim, PUP, Nysa, lipiec 2013 r.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe w odniesieniu do oferty edukacyjnej

W powiecie prudnickim i nyskim obserwuje się duży napływ absolwentów do zawodów, które charakteryzują się wysokim poziomem bezrobocia takich jak:

- technik ekonomista,
- mechanik samochodowy,
- murarz,
- sprzedawca,
- ślusarz.

Projekt „Edu-Nawigator” – poprawa dostępności do pogłębionych i rozszerzonych informacji o aktualnych trendach zmian na lokalnym i regionalnym rynku pracy i wykorzystanie jej w procesach podejmowania decyzji dotyczących systemu edukacji zawodowej w województwie opolskim.

Plany zawodowe i oczekiwania uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu nyskiego (wnioski)

Motywy wyboru szkoły:

- **Licea:** lokalizacja szkoły, opinia znajomych, poziom nauczania,
- **Technika:** zainteresowania, możliwość zdobycia zawodu, perspektywy pracy,
- **Szkoły zawodowe:** możliwością zdobycia zawodu, interesujący kierunek, perspektywy pracy.

Słabe przygotowanie zawodowe:

- **Licea:** 35,9% negatywnych wskazań,
- **Technika:** 14,8% negatywnych wskazań,
- **Szkoły zawodowe:** 10,2% negatywnych wskazań.

Plany zawodowe uczniów niezamierzających kontynuować edukacji:

- **poza granicami Polski:** 25% respondentów,
- **w województwie opolskim:** 12% respondentów,
- **w innym województwie:** 12% respondentów
- **na terenie powiatu nyskiego:** 17% respondentów.

Plany zawodowe i oczekiwania uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu nyskiego (wnioski)

Planowane działania podejmowane w sytuacji braku możliwości zatrudnienia:

- **Emigracja zawodowa do innego kraju:** 32,6% ankietowanych,
- **Dalsze kształcanie:** 25,6% ankietowanych,
- **Założenia własnej działalności gospodarczej:** 13,4% ankietowanych.

Ocena własnych kompetencji w zakresie poszukiwania zatrudnienia:

- **nie posiada wiedzy:** 14,4% badanych,
- **posiada wystarczającą wiedzę:** 71,1% uczniów zasadniczych szkół zawodowych, 63,1% uczniów techników oraz 52,2% uczniów liceów ogólnokształcących.

Zainteresowanie uczestnictwem w programach umożliwiających nabycie doświadczenia zawodowego:

- **staż zawodowy:** 80,1% respondentów,
- **bezpłatne praktyki:** 40,3% respondentów,
- **wolontariat:** 33,6% respondentów.

Zagadnienia problemowe

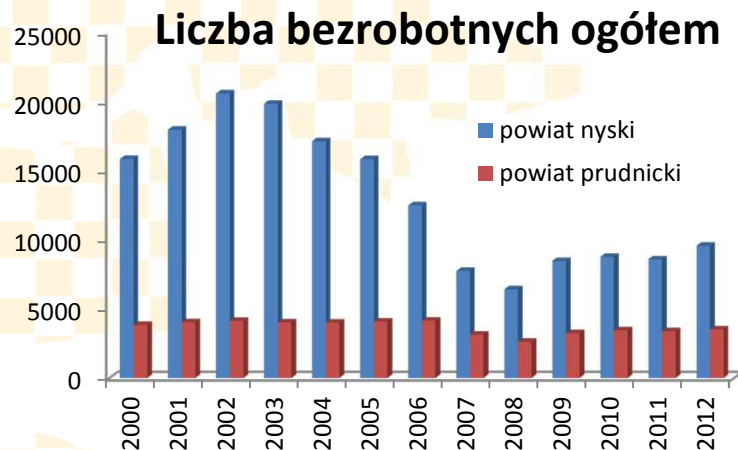

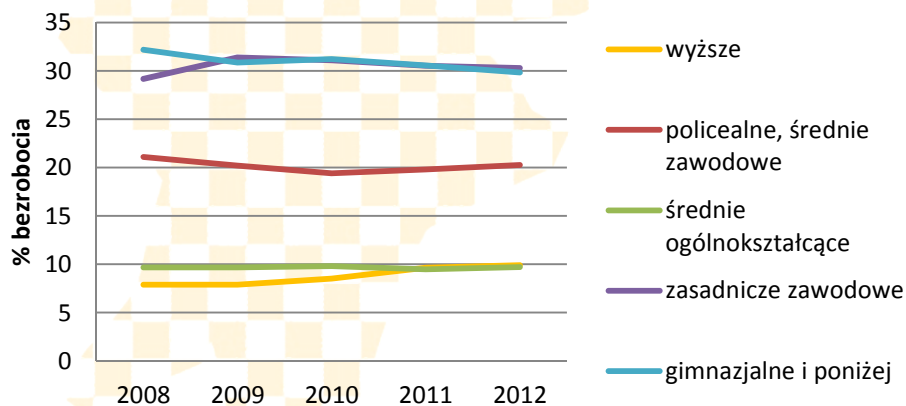
Czy informacja o aktualnej sytuacji i trendach na rynku pracy i dostosowanie do niej oferty edukacyjnej jest w stanie rozwiązać problem bezrobocia w regionie?

Czy szkolnictwo zawodowe może elastycznie dostosowywać ofertę edukacyjną w zależności od zmieniającej się sytuacji na rynku pracy?

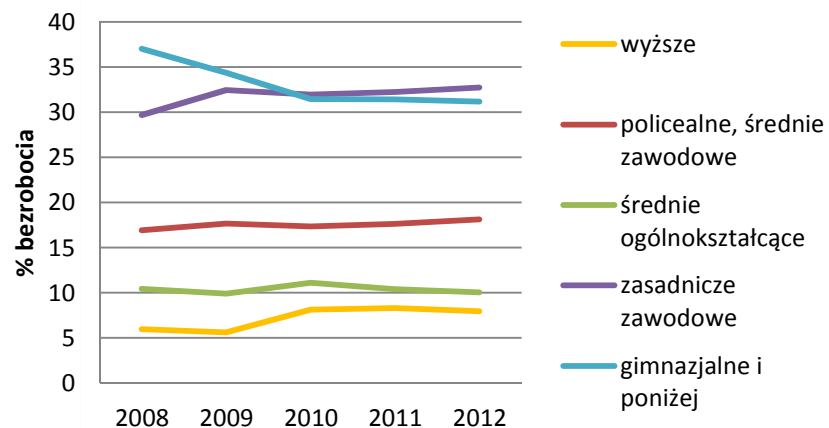
Sytuacja na rynku pracy - bezrobocie

Bezrobotni wg wykształcenia - powiat nyski

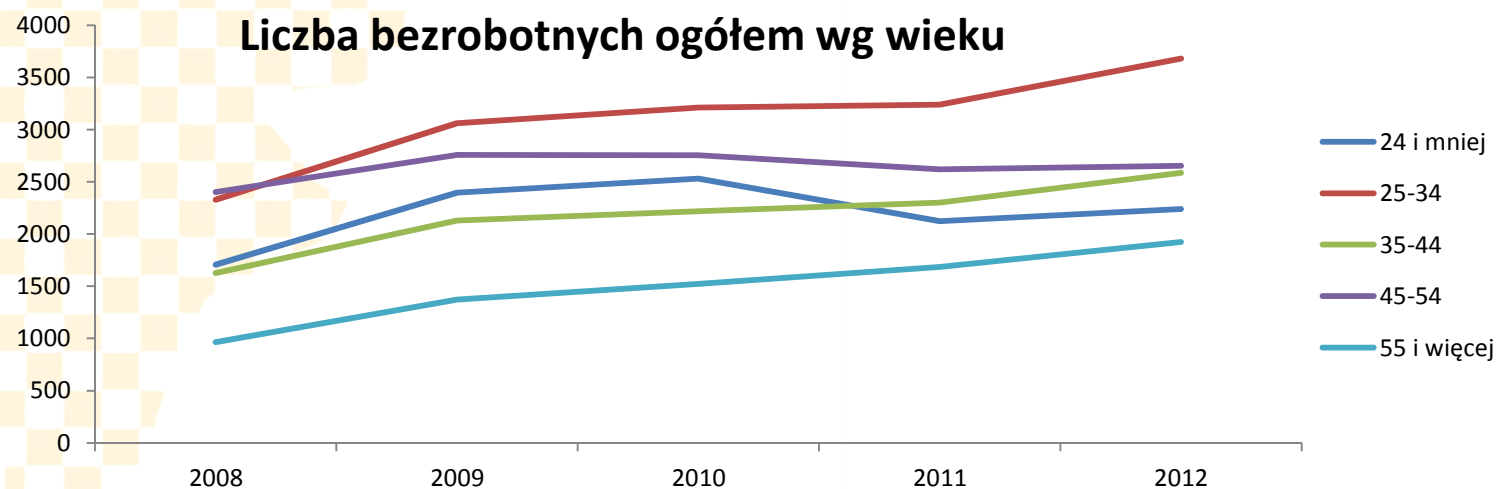
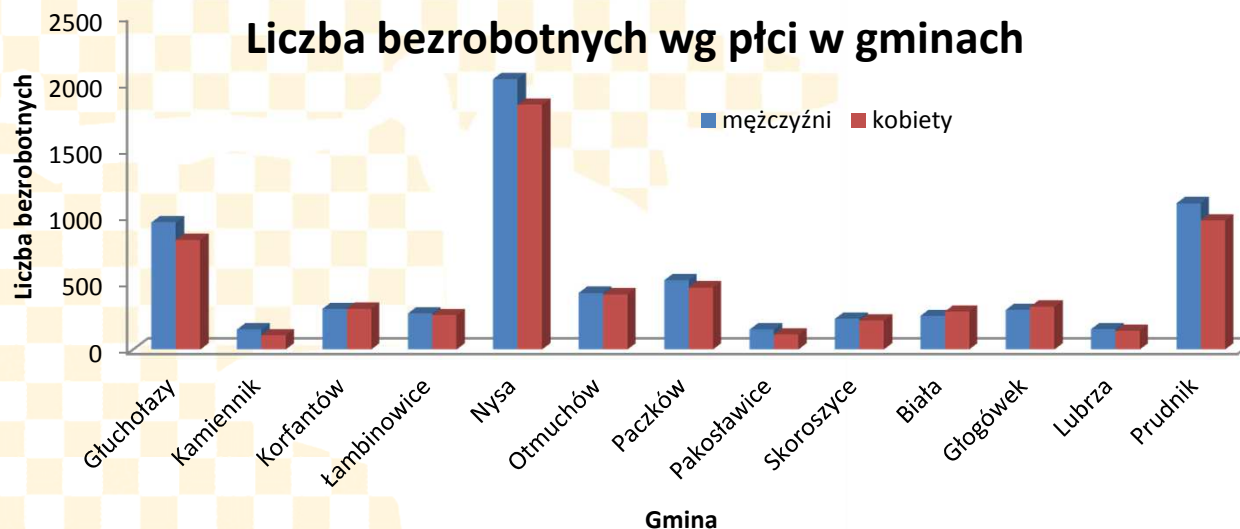

bezrobotni wg wykształcenia - powiat prudnicki

źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Sytuacja na rynku pracy - bezrobocie

Strategie i plany, a rynek pracy

Najważniejsze dokumenty strategiczne:

- **Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020,**
- **Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku,**
- **Strategia Rozwoju Gminy Nysa na lata 2004-2015,**
- **Strategia Rozwoju Gminy Prudnik na lata 2010-2020.**

Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020

Wybrane cele tematyczne i priorytety inwestycyjne:

Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników:

- Zapewnianie dostępu do zatrudnienia osobom poszukującym pracy i nieaktywnym zawodowo, w tym **podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników,**
- Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy,
- Równouprawnienie płci oraz godzenie życia zawodowego i prywatnego,
- Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian,

Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie:

- Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji...
- **Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie, podniesienie umiejętności i kwalifikacji pracowników i osób poszukujących pracy, zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy...**
- Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie

Wybrane cele:

- konkurencyjny i stabilny rynek pracy – poprawa jakości kształcenia oraz **dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy**,
- ośrodki miejskie biegunami wzrostu – wspieranie potencjału gospodarczego i społecznego miast, poprawa ładu przestrzennego i rewitalizacja na obszarach miejskich,
- wielofunkcyjne obszary wiejskie – wspieranie pozarolniczej aktywności gospodarczej i inicjatyw lokalnych, rozwój wielofunkcyjnego rolnictwa i rybactwa, rozwój sektora rolno – spożywczego, racjonalne gospodarowanie przestrzenią.

Strategie rozwojowe – Prudnik

Wizja Gminy Prudnik: obszar nowoczesnego rolnictwa, gospodarki, aktywnej turystyki transgranicznej z czynnym udziałem mieszkańców, a także atrakcyjnym miejscem do zamieszkania

Cele strategii:

- gmina Prudnik ośrodkiem turystyki transgranicznej,
- przeobrażenia gospodarki zapewniające zrównoważony rozwój społeczeństwa,
- społeczna, przestrzenna, ekonomiczna rewitalizacja Miasta Prudnika,
- aktywizacja obszarów wiejskich.

Strategie rozwojowe – Nysa

Wizja Gminy: Nysa przestrzenią atrakcyjną dla inwestycji, zamieszkania i wypoczynku

Wybrane priorytety i cele strategiczne:

Wzmocnienie konkurencyjności gospodarki

- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju,
- Poprawa komunikacji i współpracy regionalnej i ponadregionalnej.

Poprawa standardu życia mieszkańców

- Zmniejszenie bezrobocia.

Aktywizacja obszarów wiejskich

- Wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju wsi.

Zagadnienia problemowe

Jakie jest przełożenie realizacji celów strategii wojewódzkich na ofertę edukacyjną i lokalny rynek pracy?

Jak wdrożyć postulaty zawarte w dokumentach na poziomie lokalnym aby zwiększyć atrakcyjność rynku pracy i oferty edukacyjnej szkół?

Projekt Innowacyjna Nysa

Celem projektu: stworzenie warunków dla zawiązania i funkcjonowania lokalnej sieci współpracy na rzecz przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą w powiecie nyskim.

- Promocja i zawiązanie partnerstwa na rzecz przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą,
- badanie i opracowanie diagnozy potencjału gospodarczego powiatu nyskiego,
- opracowanie i wdrożenie Strategii Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą.

Inicjatywy – powiat nyski

Powiatowy Urząd Pracy w Nysie w ramach **Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki** realizował kilkanaście projektów, w tym trzy etapy projektu w ramach poddziałania 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych – projekty systemowe pn. „Kalejdoskop Pracy” o łącznej wartości ok. 17 mln zł.

Realizowano również projekty w ramach **Europejskiego Funduszu Spójności – Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego** oraz programu edukacyjnego **Leonardo da Vinci**.

Ponadto w ramach Funduszu Pracy zrealizowano:

- Program – „Aktywni na start”
- Program – „Ster na pracę”
- Program – „Wiedza, Doświadczenie, Zatrudnienie”
- Program „Przełam bariery”
- Program specjalny – „Dogonić jutro”.
- Program „Stop powodzi II”
- Program „Carpe diem – chwytaj dzień”
- Program specjalny „Praca łączy pokolenia”

Inicjatywy – powiat prudnicki

W **Powiatowym Urzędzie Pracy w Prudniku** obecnie realizowane są trzy projekty w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013:

- Projekt pn. „Przerwać stagnację”,
- Projekt pn. „APS – aktywność, praca, stabilizacja”,
- Projekt pn. „Dobra kadra – skuteczne usługi”.

Problemy rynku pracy były także tematem projektów w **ramach współpracy polsko-czeskiej**, m.in. Projektu „Poznam stanowiska pracy w rejonie pogranicza – trafniej wybiorę zawód”.

Powiat nyski i prudnicki uczestniczą również w **Sieci EURES**. Partnerstwa w ramach tej sieci ułatwiają przewyższanie problemów administracyjnych, prawnych, organizacyjnych w zakresie podejmowania pracy oraz zatrudniania pracowników na terenach przygranicznych.

Zagadnienia problemowe

Czy istnieje możliwość rozszerzenia sieci współpracy na sąsiednie powiaty po polskiej i czeskiej stronie granicy oraz wspólne kształtowanie oferty edukacyjnej w regionie?

Czy w proaktywnym działaniu na rzecz poprawy rynku pracy wykorzystano wszystkie możliwości i narzędzia?

Wyzwania

- budowa transgranicznej, trwałej sieci powiązań instytucji rynku pracy i edukacji,
- dostosowanie oferty edukacyjnej do celów rozwojowych określonych w planach i strategiach na poziomie regionalnym i lokalnym,
- wprowadzenie zmian systemowych na rzecz dostosowania oferty edukacyjnej do realnych potrzeb rynku pracy,
- zmniejszenie barier mentalnych w zakresie podjęcia edukacji oraz pracy po drugiej stronie granicy,
- zwiększenie roli przedsiębiorczości, samozatrudnienia i mobilności w obszarze transgranicznym.

Dziękuję za uwagę
Děkuji za pozornost

Materiał do dyskusji

- Czy właściwie wykorzystany jest potencjał przestrzenny i infrastrukturalny regionu?
- Jak sytuacja demograficzna w strefie przygranicznej wpływa na rynek pracy?
- Czy informacja o aktualnej sytuacji i trendach na rynku pracy i dostosowanie do niej oferty edukacyjnej jest w stanie rozwiązać problem bezrobocia w regionie?
- Czy szkolnictwo zawodowe może elastycznie dostosowywać ofertę edukacyjną w zależności od zmieniającej się sytuacji na rynku pracy?
- Jakie jest przełożenie realizacji celów strategii wojewódzkich na ofertę edukacyjną i lokalny rynek pracy?
- Jak wdrożyć postulaty zawarte w dokumentach na poziomie lokalnym aby zwiększyć atrakcyjność rynku pracy i oferty edukacyjne szkół?
- Czy istnieje możliwość rozszerzenia sieci współpracy na sąsiednie powiaty po polskiej i czeskiej stronie granicy oraz wspólne kształtowanie oferty edukacyjnej w regionie?
- Czy wskazane strategiczne priorytety rozwojowe są osiągalne?